

Mart ayında cari açık 9,7 milyar USD oldu.

Mart ayında cari açık 9,7 milyar USD ile Ocak 2023'ten bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının hızlı genişlemesi cari açığın yıllık bazda yaklaşık iki katına çıkmasına neden oldu. Böylece yılın ilk çeyreğinde 23,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşen cari açık, 12 aylık kümülatif verilere göre Mart ayı itibarıyla 39,7 milyar USD seviyesine yükseldi.

Dış ticaret açığı yıllık bazda %96,1 arttı.

İhracatın yıllık bazda %7,4 gerilediği, ithalatın ise %10,4 artış kaydettiği Mart'ta ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı yıllık bazda %96,1 genişleyerek 9,5 milyar USD'ye yükseldi. Aynı dönemde net hizmet gelirleri yıllık bazda %3,4 azalarak 2,6 milyar USD'ye gerilerken, birincil gelir hesabı 2,5 milyar USD açık verdi.

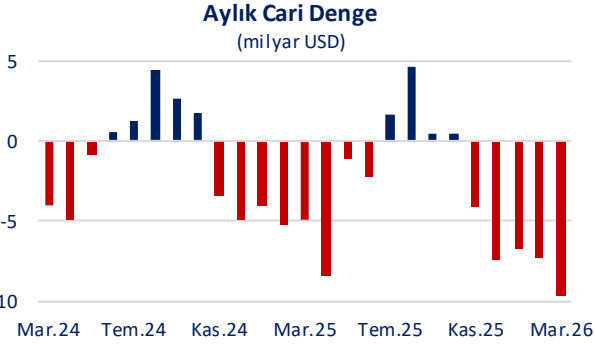
Mart'ta net parasal olmayan altın ithalatı 1,6 milyar USD, net enerji ithalatı da 4,2 milyar USD oldu. Bu dönemde net altın ve enerji ticareti hariç tutularak hesaplanan cari işlemler hesabı 3,9 milyar USD ile Mart 2011'den bu yana en yüksek açığını verdi.

Mart'ta portföy yatırımlarından hızlı çıkış gözlemlendi.

Yılın ilk iki ayında toplam 10,2 milyar USD'lik net sermaye girişi kaydedilen portföy yatırımları kaleminden, jeopolitik gelişmelerin küresel risk iştahını olumsuz etkilemesiyle Mart'ta 14,8 milyar USD'lik hızlı bir çıkış gerçekleşti. Bu dönemde yurt içi yerleşiklerin yurt dışında net varlık edinimi 3,4 milyar USD ile veri setinin en yüksek seviyesinde kaydedildi. Mart ayında genel hükümetin borç senetlerindeki 7,6 milyar USD'lik çıkış paralelinde borç senetleri piyasası kaleminden toplam 7,3 milyar USD'lik çıkış kaydedildi. Bankacılık dışı sektörlerin borç senetlerinden de 817 milyon USD'lik sınırlı bir çıkış gerçekleşirken, bankacılık sektörünün borç senetlerine 865 milyon USD'lik sınırlı bir giriş gözlemlendi. TCMB bu ay hisse senetleriyle birlikte yurt dışı yerleşiklerin sahipliğinde bulunan yatırım fonu paylarından kaynaklanan yükümlülüklerini yatırım fonu payları olarak ayrı bir alt başlık altında vermeye başladı. Buna göre Mart ayında hisse senetlerinden 1,1 milyar USD, yatırım fonu paylarından da 3,1 milyar USD sermaye çıkışı izlendi.

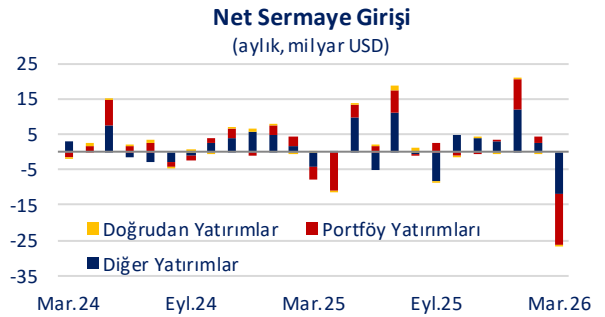
Diğer yatırımlar kaleminden Ağustos 2018'den bu yana en yüksek çıkış...

Ocak ve Şubat aylarında toplam 14,5 milyar USD net giriş izlenen diğer yatırımlar kaleminden Mart'ta 11,7 milyar USD ile Ağustos 2018'den bu yana en yüksek net sermaye çıkışı gerçekleşti. Mart ayında yurt dışı yerleşikler yurt içindeki efektif ve mevduatını 6,5 milyar USD azaltırken, yurt içi yerleşikler yurt dışındaki efektif ve mevduatını 10,6 milyar USD ile tarihi yüksek seviyede arttırdı. Bu dönemde bankacılık dışı sektörler yurt dışından 1,2 milyar USD, bankalar da 1 milyar USD net kredi kullanımı gerçekleştirdi. 12 aylık kümülatif verilere göre uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %151,5, diğer sektörlerde %213,6 oldu.

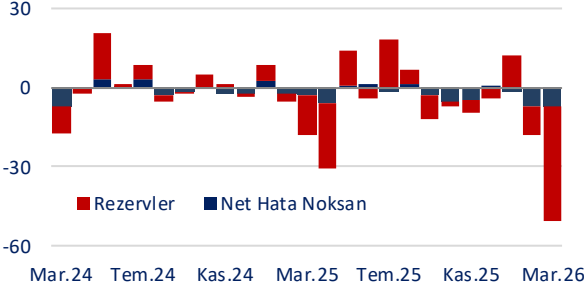

Net doğrudan yatırımlarda sermaye çıkışı devam etti.

Net doğrudan yatırımlarda Şubat ayında gözlenen sermaye çıkışı (84 milyon USD) Mart'ta 212 milyon USD ile devam etti. Bu dönemde net yükümlülük oluşumu 1,0 milyar USD olurken, yurt içi yerleşiklerin yurt dışında net varlık edinimleri 1,2 milyar USD ile Ağustos 2021'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'ye yönelik 711 milyon USD'lik sermaye yatırımına karşılık yurt içi yerleşiklerin yurt dışında 1,2 milyar USD'lik sermaye yatırımı gerçekleştirdikleri görüldü. Mart'ta yurt dışı yerleşiklerin yurt içinden ve yurt içi yerleşiklerin yurt dışından net gayrimenkul alımları sırasıyla 243 milyon USD ve 187 milyar USD seviyelerinde kaydedildi.

Rezervler ve Net Hata Noksan
(aylık, milyar USD)

Beklentiler...

Jeopolitik gerginliklerin hızla yükseldiği Mart ayında cari işlemler dengesi 9,7 milyar USD ile üç yıldan uzun bir sürenin en yüksek açığını verdi. Öte yandan, Ticaret Bakanlığı'nın öncü dış ticaret verilerine göre Nisan ayında ihracat öne çekilen talebin de etkisiyle yıllık bazda %22,3 ile hızlı artarken, ithalat artışı %3,1 ile sınırlı kaldı. Böylece dış ticaret açığı 8,5 milyar USD ile yüksek seyrini sürdürmüş olsa da yıllık bazda yaklaşık %30 geriledi. Nisan ayında ABD ile İran arasında başlayan barış görüşmelerine rağmen, henüz bir mutabakat sağlanamamış olması petrol fiyatlarındaki yüksek seyrin sürmesine neden oluyor. Söz konusu ortamda jeopolitik gelişmelerin enerji fiyatları, küresel ekonomik aktivite ve turizm faaliyetleri üzerindeki etkileri yakından takip edilmeye devam edecek.

Rezervler ve net hata noksan...

Mart ayında rezerv varlıklarda 43,4 milyar USD ile tarihsel olarak en yüksek aylık düşüş kaydedildi. Bu dönemde net hata noksan kaleminden sermaye çıkışı 7,0 milyar USD ile devam etti.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Mart 2026	Ocak - Mart 2025	Ocak - Mart 2026	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-9.672	-14.141	-23.696	67,6	-39.724
Dış Ticaret Dengesi	-9.515	-15.865	-23.905	50,7	-77.845
Hizmetler Dengesi	2.592	7.992	7.578	-5,2	63.084
Seyahat (net)	2.246	6.477	7.159	10,5	51.710
Birincil Gelir Dengesi	-2.503	-6.113	-6.611	8,1	-23.818
İkincil Gelir Dengesi	-246	-155	-758	389,0	-1.145
Sermaye Hesabı	-11	20	-74	-	-235
Finans Hesabı	-16.679	-16.398	-39.936	143,5	-73.235
Doğrudan Yatırımlar (net)	212	-748	274	-	-2.103
Portföy Yatırımları (net)	14.800	-2.135	4.648	-	3.303
Net Varlık Edinimi	3.351	1.215	6.348	422,5	19.181
Net Yükümlülük Oluşumu	-11.449	3.350	1.700	-49,3	15.878
Hisse Senetleri	-4.173	330	-798	-	6.172
Borç Senetleri	-7.276	3.020	2.498	-17,3	9.706
Diğer Yatırımlar (net)	11.729	-1.920	-2.804	46,0	-21.949
Efektif ve Mevduatlar	17.128	9.095	14.520	59,6	19.715
Net Varlık Edinimi	10.648	7.013	11.461	63,4	16.294
Net Yükümlülük Oluşumu	-6.480	-2.082	-3.059	46,9	-3.421
Merkez Bankası	124	-5.103	-1.335	-73,8	-8.040
Bankalar	-6.604	3.021	-1.724	-	4.619
Yurt Dışı Bankalar	-6.915	2.833	-2.729	-	-943
Yabancı Para	-2.784	1.242	-3.097	-	4.567
Türk Lirası	-4.131	1.591	368	-76,9	995
Yurt Dışı Kişiler	311	188	1.005	434,6	3.624
Krediler	-4.256	-12.588	-13.778	9,5	-38.611
Net Varlık Edinimi	-2.062	626	-6.635	-	-4.538
Net Yükümlülük Oluşumu	2.194	13.214	7.143	-45,9	34.073
Bankacılık Sektörü	1.026	8.810	2.641	-70,0	8.433
Bankacılık Dışı Sektörler	1.190	4.435	4.367	-1,5	23.459
Ticari Krediler	-1.140	1.581	-3.543	-	-3.028
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-3	-8	-3	-	-25
Rezerv Varlıklar (net)	-43.420	-11.595	-42.054	262,7	-52.486
Net Hata ve Noksan	-6.996	-2.277	-16.166	610,0	-33.276

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Büşra Ceylan
Uzman Yardımcısı
busra.ceylan@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Onuray Günaydın
Uzman Yardımcısı
onuray.gunaydin@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.